

LOVIISAN KAUPUNKIKONSERNI

PUOLIVUOSIKATSAUS 1–6/2026

KAUPUNGINHALLITUS 7.9.2026

Sisällysluettelo

1 Yleiskatsaus.....	2
Kaupunginjohtajan yhteenveto	2
Talousarviovuoden 2026 painopistealueiden vaikutusten arviointi	3
2 Tuloslaskelma.....	4
3 Konserni	5
4 Käyttötalous	6
Demokratiapalvelut	6
Kaupunginkanslia	7
Sivistystoimi.....	9
Kulttuuri ja hyvinvointi	15
Kaupunkikehitys	18
Elinkeinopalvelut	22
5 Loviisan Vesiliikelaitos	28

1 Yleiskatsaus

Kaupunginjohtajan yhteenveto

Vuoden 2026 ensimmäinen puolisko on ollut Loviisassa tavoitteellisen kehittämisen aikaa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Loviisan uuden kaupunkistrategian otsikolla ”Loviisassa kasvaminen on helppoa”. Strategian tavoitteita tullaan toteuttamaan ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien kautta, joista elinvoimaohjelma tulee päätöksentekoon syksyn aikana.

Loviisan väestönkehitys on pysynyt kevään (tammi–toukokuu) aikana vakaana. Työttömyysaste on hieman kohentunut maaliskuun huipusta (12,4 %) ja oli toukokuussa 11,6 %.

Yritysalueiden kehittäminen etenee ja kiinnostus Loviisaa kohtaan investointikohteena on säilynyt hyvällä tasolla. Energiateollisuuden, datakeskustoiminnan ja uusiutuvan energian hankkeet tukevat kaupungin pitkän aikavälin elinvoimaa ja luovat perustaa tulevalle kasvulle. Tätä havaintoa tukevat rakennusvalvonnan ja yhdyskuntapalveluiden vahva tulokertymä alkuvuodesta.

Muuten talous on kehittynyt alkuvuodesta pääosin talousarvion mukaisesti. Verotulot ovat kasvaneet hieman viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Samalla on kuitenkin syytä tunnistaa, että kaupungin talouden pitkän aikavälin tasapaino edellyttää edelleen määrätietoista työtä. Erityisesti henkilöstömenojen kasvu korostavat edelleen tarvetta talouden pitkäjänteiselle tasapainottamiselle.

Kestävän talouden perustana ovat hallittu kustannuskehitys, riittävä vuosikate sekä investointien huolellinen priorisointi.

Vuoden 2026 talousarviota hyväksyessä kaupunginvaltuusto päätti erillisen tuottavuusohjelman laatimisesta. Mahdollisuudet tuottavuuden lisäämisen on esitelty poliittisille ryhmille kevään aikana ja tulevan talousarviotyön yhteydessä nämä periaatteet olisi saatettava käytäntöön.

Kuluneen vuoden aikana merkittävä huomio on ollut myös uuden organisaation toimintatapojen vakiinnuttamisessa. Organisaatiouudistuksen tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä yli toimialarajojen, sujuvoittaa päätöksentekoa sekä parantaa kaupungin kykyä vastata niin kasvuun kuin muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Muutoksen onnistuminen rakentuu henkilöstön osaamisen, sitoutumisen ja hyvän esihenkilötyön varaan.

Loviisan tulevaisuuden näkymät ovat varovaisen myönteiset. Samalla on tärkeää jatkaa määrätietoista työtä elinvoiman vahvistamiseksi, talouden tasapainottamiseksi ja kaupungin palveluiden kehittämiseksi. Näin varmistamme, että Loviisa säilyy houkuttelevana paikkana asua, yrittää ja investoida myös tulevina vuosina.

Loviisassa 13.8.2026

Tomas Björkroth, kaupunginjohtaja

Talousarviovuoden 2026 painopistealueiden vaikutusten arviointi

TAVOITE/ TOIMENPIDE	MITTARI	TILANNE 2025	TAVOITE 2026	TILANNE 6/2026
1. Elinvoimainen kaupunki				
Loviisa on Suomen yrittäjämysteisin kaupunki	Suomen Yrittäjien kuntabarometrin tulokset	2024: Sijalla 254/ 261	Loviisan pisteet yli keskikokoisten kuntien keskiarvon (2024 - 3,21, Loviisalla 2,42).	Loviisa: 3,14 pistettä (keskikokoisten kuntien keskiarvo 3,17)
Kaupungissa on vuoden 2024 lopussa yli 15 000 asukasta	Tilastokeskuksen väestötilasto Nettomuutto	14 196 +70	14 350 +100	14 232 +89
Työttömyys-% alle 10 vuonna 2025	Tilastokeskus	12,1%	10,0%	12,0%
2. Hyvinvoivat asukkaat ja viihtyisä kaupunki				
Ilmasto-ohjelma	Kyllä/ Ei	Ei	Kyllä	Ei
Metsästrategia	Kyllä/ Ei	Ei	Kyllä	Kyllä
Edistämme kulttuuria, liikuntaa ja urheilua sekä edistämme kolmannen sektorin toimintaa	Jaetut tuet kolmannelle sektorille (eur) Osallistavan budjetin summa (eur)	181 500 euro 30 000 euro	250 000 euro 30 000 euro	138 228 euro 30 000 euro
3. Vaikuttava varhaiskasvatus ja korkeatasoinen koulutus				
Lapsiystävällinen kunta - nimitys	Kyllä/ Ei	Ei	Kyllä	Kyllä
Osuus lapsista varhaiskasvatuksen piirissä	>90%	93%	97%	97%
Tuntiopettajien kelpoisuudet	>90%	65%	72%	70%
4. Sujuva päätöksenteko				
Tehokas viestintä	Sähköisten kanavien palautteet (kpl)	Määritellään erikseen	Määritellään erikseen	Määritellään erikseen
Viestintäsuunnitelma	Kyllä/ Ei	Ei	Kyllä	Ei
5. Arvostettu henkilöstö				
Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen	Henkilöstökyselyn kokonaisarvosana ja suosittelisitko Loviisaa työnantajana	3,9 82,2%	4,0 82,5%	3,8 81,6%

2 Tuloslaskelma

KAUPUNKI	Toteuma 1-6 2026	Talousarvio 2026	Jäljellä (ta - toteuma)	Toteuma % 1-6 2026	Ennuste 2026	Poikkeama (ennuste - ta)	TP 2025
Toimintatuotot	6 568 364	12 671 850	6 103 486	51,8%	13 834 007	1 162 157	27 166 863
Myyntituotot	3 366 317	7 141 660	3 775 343	47,1%	7 135 900	-5 760	7 117 197
Maksutuotot	1 201 729	1 497 800	296 071	80,2%	1 875 132	377 332	2 453 407
Tuet ja avustukset	625 802	1 446 915	821 113	43,3%	1 377 500	-69 415	1 616 012
Muut toimintatuotot	1 374 516	2 585 475	1 210 959	53,2%	3 445 475	860 000	15 980 248
Toimintakulut	-30 588 528	-62 183 674	-31 715 146	49,1%	-63 815 670	-1 631 996	-62 500 725
Henkilöstökulut	-17 308 190	-35 253 679	-17 945 489	49,1%	-36 861 765	-1 608 086	-33 804 622
Palvelujen ostot	-7 535 693	-15 408 745	-7 873 052	48,9%	-15 441 452	-32 707	-16 950 703
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 023 536	-5 773 162	-2 749 626	52,4%	-5 929 717	-156 555	-6 011 780
Avustukset	-1 388 921	-2 855 500	-1 586 579	46,7%	-2 825 500	30 000	-2 882 622
Muut toimintakulut	-1 332 188	-2 892 588	-1 560 400	46,1%	-2 757 236	135 352	-2 850 997
Toimintakate	-24 020 164	-49 511 824	-25 611 660	48,4%	-49 981 663	-469 839	-35 314 054
Verotulot	19 715 740	44 131 000	24 415 260	44,7%	44 659 000	528 000	43 473 898
Valtionosuudet	4 091 344	8 599 574	4 508 230	47,6%	8 211 071	-388 503	9 736 923
Rahoitustuotot ja -kulut	2 006 994	1 120 200	-886 794	179,2%	1 121 750	1 550	1 382 445
Korkotuotot	57 354	90 000	32 646	63,7%	90 000	0	63 905
Muut rahoitustuotot	2 316 830	2 058 500	-258 330	112,5%	2 380 150	321 650	2 166 066
Korkokulut	-359 237	-1 004 000	-644 763	35,8%	-1 324 100	-320 100	-824 525
Muut rahoituskulut	-7 954	-24 300	-16 346	32,7%	-24 300	0	-23 001
Vuosikate	1 793 913	4 338 950	2 425 037	42,5%	4 010 158	-328 792	19 279 212
Poistot ja arvonalentumiset	-4 124 383	-7 590 743	-3 466 360	54,3%	-7 534 195	56 548	-8 058 468
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 124 383	-7 590 743	-3 466 360	54,3%	-7 534 195	56 548	-7 864 363
Arvonalentumiset							-194 105
Satunnaiset erät							850 000
Satunnaiset tuotot							850 000
Satunnaiset kulut							
Tilikauden tulos	-2 330 470	-3 251 793	-1 041 324	69,1%	-3 524 037	-272 244	12 070 744
Poistoeron lisäys tai vähennys		120 000	120 000		120 000	0	228 657
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 330 470	-3 131 793	-921 324	71,7 %	-3 404 037	-272 244	12 299 401

3 Konserni

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 1-6 2025
Loviisan Asunnot Oy Loviisan Asunnot Oy:n tytäryhteisöt: Loviisa Kodit Oy Loviisan Kiinteistöhuolto Oy Kiint. Oy Lov-As Kiint. Oy Stenborg As Oy Loviisan Lippulaiva	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Kiinteistöhuoltoyhtiö tekee laadukasta kiinteistönhuoltoa.	Yhtiö on taloudellisesti kannattava. Vuokrataso on kilpailukykyinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpito- kustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa. Loviisan Kodit Oy:n vuokrataso on maltillinen, ja vuokrien tasaukset suoritetaan ARA:n asuntopoliittisten linjausten mukaan.	Korjaus- ja lainakulut rasittavat edelleen yhtiön taloutta.
Loviisan Palveluasunnot Oy	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Loviisan Palvelukiinteistöt Oy	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Rauhalan Liiketalo keskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen, ja vedensaanti turvataan.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuutta siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.

Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana, ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukaista.	Säätiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokralaistensa, satama-alueen yhtiöiden, aluesuunnittelun ja väyläyhteyksien toimintaedellytyksiä.	Yhtiön talous on tasapainossa.	Tavoitteiden mukainen.

4 Käyttötalous

Demokratiapalvelut

Demokratiapalvelut	Toteuma 1-6 2026	Talousarvio 2026	Jäljellä (ta - toteuma)	Toteuma %	Ennuste 2026	Poikkeama (ennuste - ta)	TP 2025
Toimintatuotot	5 400	810 000	804 600	0,7%	810 000	0	10 491 896
Myyntituotot						0	17 520
Maksutuotot						0	
Muut toimintatuotot	5 400	810 000	804 600	0,7%	810 000	0	10 474 376
Toimintakulut	-520 628	-1 288 371	-767 743	40,4%	-1 288 371	0	-1 478 359
Henkilöstökulut	-207 269	-454 071	-246 802	45,6%	-454 071	0	-467 059
Palvelujen ostot	-211 987	-582 200	-370 213	36,4%	-582 200	0	-612 441
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 194	-19 400	-15 206	21,6%	-19 400	0	-45 985
Avustukset	-37 084	-70 000	-32 917	53,0%	-70 000	0	-240 191
Muut toimintakulut	-60 095	-162 700	-102 605	36,9%	-162 700	0	-112 683
Toimintakate	-515 228	-478 371	36 857	107,7%	-478 371	0	9 013 537
Vuosikate	-515 228	-478 371	36 857	107,7%	-478 371	0	9 013 537
Satunnaiset erät						0	850 000
Satunnaiset tuotot						0	850 000
Tilikauden tulos	-515 228	-478 371	36 857	107,7%	-478 371	0	9 863 537

Kaupunginkanslia vastaa kaupungin hallinto- ja tukipalveluista sekä päätösten valmistelun ohjaamisesta, kehittämisestä ja tukemisesta ja päätösten toimeenpanosta. Tämän lisäksi kaupunginkanslia vastaa asianhallinnan kehittämisestä ja kaupungin asiakaspalvelukonttorin toiminnasta sekä kaupungin keskitetystä viestinnästä ja kaupungin vuorovaikutuksen kehittämisestä.

Ensimmäisen puolen vuoden aikana kaupunginkansliassa oli kaksi vapaata tehtävää: viestintä- ja markkinointipäällikkö ja hallintoasiantuntija. Tämä on aiheuttanut lisää työtä muulle henkilöstölle. Uuden organisaation toimeenpano on vaikuttanut vastualueen ja erityisesti kanslian työhön.

Organisaatiomuutos vaikutti myös viestintätiimiin, joka keskitettiin kaupunginkansliaan. Kaupunki osallistui Matka26-matkamessuihin Helsingissä, markkinoi asumista digitaalisissa ja painetuissa medioissa sekä nosti esille kesä tapahtumia.

Tietohallinnon toiminta jatkui keväällä suunnitelman mukaan ilman merkittäviä uusia hankkeita. Painopiste oli tietoturvan kehittämisessä, erityisesti jatkuvien verkkokalasteluhyökkäysten johdosta.

Henkilöstöpalveluissa toimeenpantiin uusi tasopalkkajärjestelmä KVTESin puitteissa. Teknisen sopimuksen puitteissa valmistellaan muutosta tasopalkkajärjestelmään, mikä tulee vaatimaan HR-tiimin voimavaroja.

Lisätty talouspalvelujen hankintatoimen resurssointi on tuonut mukanaan hankintaprosessien parantumisen koko organisaatiossa.

Yleisesti ottaen työtaakka on vieläkin suuri koko vastualueella ja erityistä huomiota tulee jatkossakin kiinnittää henkilöstön työhyvinvointiin. Sairauspoissaolopäivien lukumäärä on pysynyt korkealla tasolla koko organisaatiossa, samoin kuin vastaavan kauden aikana 2025.

Tärkeimpien hankkeiden ja kehittämishankkeiden tilanne

- Vuoden 2026 työhyvinvointikysely toteutettiin huhtikuussa.
- Paikallisten järjestelyerien 1.10.2026 valmistelutyö on aloitettu.

Ennuste 2026

Ennusteen mukaan toiminta tulee toteutumaan talousarvion mukaisesti.

Kaupunginkanslia	Toteuma 1-6 2026	Talousarvio 2026	Jäljellä (ta - toteuma)	Toteuma % 1-6 2026	Ennuste 2026	Poikkeama (ennuste - ta)	TP 2025
Toimintatuotot	-37 765	155 500	193 265	-24,3%	155 500	0	163 222
Myyntituotot	-2 682	5 500	8 182	-48,8%	5 500	0	13 491
Maksutuotot	-35 084	150 000	185 084	-23,4%	150 000	0	149 731
Muut toimintatuotot						0	
Toimintakulut	-2 462 011	-5 311 161	-2 849 149	46,4%	-5 311 161	0	-4 254 125
Henkilöstökulut	-1 180 647	-2 575 311	-1 394 664	45,8%	-2 575 311	0	-2 016 201
Palvelujen ostot	-1 134 103	-2 467 400	-1 333 297	46,0%	-2 467 400	0	-2 030 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-47 635	-76 250	-28 615	62,5%	-76 250	0	-58 380
Avustukset	-22 000	-35 000	-13 000	62,9%	-35 000	0	-20 798
Muut toimintakulut	-77 626	-157 200	-79 574	49,4%	-157 200	0	-128 367
Toimintakate	-2 499 776	-5 155 661	-2 655 884	48,5%	-5 155 661	0	-4 090 903
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-7		7				-23
Muut rahoituskulut	-7		7				-23
Vuosikate	-2 499 783	-5 155 661	-2 655 878	48,5%	-5 155 661	0	-4 090 927
Poistot ja arvonalentumiset	-9 392	-18 844	-9 452	49,8%	-18 844	0	-44 594
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 392	-18 844	-9 452	49,8%	-18 844	0	-44 594
Tilikauden tulos	-2 509 175	-5 174 505	-2 665 330	48,5%	-5 174 505	0	-4 135 521

Loviisassa 13.8.2026

Tomas Määttä, hallintojohtaja

Fredrik Böhme, talousjohtaja

Sivistystoimi

Yleistä

Sivistystoimeen kuuluvat seuraavat yksiköt:

- Hallinto ja kehittäminen, lapsiparlamentti ja lapsiystävällinen kunta -toimintamalli
- Varhaiskasvatus
- Koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Ruokapalvelut

Sivistystoimi tuotti alkuvuoden aikana lakisääteiset varhaiskasvatuksen, koulutuksen, vapaan sivistystyön ja ruokapalvelujen palvelut suunnitellusti. Toimintaa leimasivat muun muassa toimintaympäristön muutoksiin varautumisen suunnittelu, oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanon jatkaminen sekä alueellisen yhteistyön vahvistaminen.

Toiminnan keskeiset tapahtumat alkuvuonna

Päiväkoti Helmi valmistui. Toiminta käynnistyi uusissa tiloissa 23.2.2026. Päiväkotiin siirtyivät Rauhalan päiväkodin ja Vilekulla daghemin toiminnat. Varhaiskasvatuksessa valmisteltiin ja päätettiin vuorohoidon järjestämisen periaatteet 1.7.2026 alkaen. Esiopetuksen järjestämisestä, palvelujen saavutettavuutta ja henkilöstön saatavuutta kehitettiin yhteistyössä huoltajien ja henkilöstön kanssa.

Koulutuksessa oppimisen tuen uudistuksen toimeenpanoa jatkettiin ja henkilöstöä tuettiin uuden lainsäädännön mukaisten toimintatapojen vakiinnuttamisessa. Perusopetuslain muutosta aktiivisesta elämäntavasta ja koululaisen perustaitojen valmiuksista edistettiin. Koulutuksessa valmisteltiin lukuvuotta 2026–2027, hyväksyttiin tuntiresurssit, päivitettiin koulukuljetusperiaatteet ja päätettiin yhteisistä opetuksen tavoitteista ja painopistealueista lukuvuosille 2026–2030.

Lukiotyöryhmä antoi tiedoksi väliaikaraporttinsa lukiokoulutuksen kehittämiseksi. Lukio-työryhmän tavoitteena on kartoittaa Loviisan lukioden nykytila ja vahvuudet, tunnistaa väestökehityksen ja oppilasmäärien muutoksiin liittyvät vaikutukset, arvioida koulukiinteistöjen tilanne ja käyttöaste sekä tarvittavat investointitarpeet, tarkastella opetuksen järjestämistä eri alueilla huomioiden palvelujen saavutettavuus ja kieliryhmät, tunnistaa yhteistyömahdollisuuksia eri palvelualueiden välillä (esimerkiksi varhaiskasvatus, vapaa-aika, koulukuljetukset), sekä valmistella vaihtoehtoiset mallit ja niiden vaikutusarvioinnit päätöksenteon tueksi. Työryhmän toimikausi on 31.12.2026 asti. Lisäksi sivistyslautakunta käsitteli kuntalaisaloitetta ammatillisen koulutuksen järjestämisestä Loviisassa.

Yrittäjyyskasvatustyöryhmän kokoonpanoa on uudistettu poikkihallinnollisen ja yritysysteistyön vahvistamiseksi. Yrittäjyyskasvatuksen kehittämistä on vahvistettu yhteistyössä kaupungin elinvoimapalvelujen kanssa. Loviisa valittiin kesäkuussa 2026 Uudenmaan Yrittäjien yrittäjyyskasvatuksen elinvoimamallin pilottikunnaksi. Pilotissa kehitetään yrittäjyyskasvatuksen jatkumoa varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle sekä vahvistetaan oppilaitosten, yritysten ja kaupungin välistä yhteistyötä.

Vapaan sivistystyön toteutuksessa opiskelijamäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna noin 200 henkilöllä. Eteläharjun toimitiloihin hankittiin laserleikkuri ja 3D-tulostin, joiden käyttöön kaksi suunnittelijaopettajaa kouluttautui voidakseen tarjota niihin liittyvää kurssitoimintaa.

Keväällä valmisteltiin Itä-Uudenmaan kuntien yhteistä kehittämishanketta, jonka tavoitteena on vahvistaa alueellista yhteistyötä erityisesti lasten, nuorten ja perheiden palveluissa sekä koulutuksen kehittämisessä.

Ruokapalvelujen kehittämiseksi on ruokapalvelupäällikkö kartoittanut lasten, oppilaiden ja henkilöstön näkemyksiä ruokailusta kyselyiden avulla. Ravitsemusstrategian valmistelua jatketaan syksyllä 2026. Valmistelussa otetaan huomioon marraskuussa 2024 julkaistut kansalliset ravitsemussuositukset sekä niiden pohjalta myöhemmin julkaistavat koulu- ja opiskelijaruokailun valtakunnalliset suositukset, jotka ovat edelleen valmisteilla.

Sivistystoimen valmiussuunnittelua ja turvallisuusjohtamista vahvistettiin alkuvuoden aikana muuttunut turvallisuusympäristö huomioiden. Erityistä huomiota kiinnitettiin varautumiseen mahdollisiin drooneihin liittyviin uhka- ja häiriötilanteisiin sekä johtamis-, toiminta- ja viestintäkäytäntöjen selkeyttämiseen. Varautumista kehitettiin yhteistyössä kaupungin turvallisuustoimijoiden kanssa tavoitteena turvata toiminnan jatkuvuus sekä lasten, nuorten ja henkilöstön turvallisuus erilaisissa häiriötilanteissa.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimen palvelut

Tavoite: Taata lapsiystävällinen toimintaympäristö.

Toimintaa kehitettiin lapsiystävällisen kunnan periaatteiden mukaisesti valmistelemalla monialaisesti muun muassa uutta lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelmaa. Suomen Unicef ry hyväksyi suunnitelman 3.7.2026. Palvelujen turvallisuutta, saavutettavuutta ja laatua vahvistettiin yhteistyössä henkilöstön, lasten, nuorten ja huoltajien kanssa, esimerkkinä tästä on Generalshagens skolanin peruskorjausprosessi, jonka aikana oppilaita osallistettiin vaihtoehtojen ja valintojen tekemisessä. Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpano eteni suunnitellusti. Uudistuksen toimeenpanossa resursointia suunnattiin erityisesti yksilöllisen ja ryhmäkohtaisen tuen tarpeisiin sekä tuen oikea-aikaiseen järjestämiseen.

Vetovoimaisuus ja henkilöstö

Tavoite: Vahvistaa houkuttelevaa työnantajakuvaa ja turvata henkilöstön saatavuus.

Kevään rekrytoinnit toteutuivat pääosin onnistuneesti. Henkilöstön osaamista vahvistettiin koulutuksilla, perehdytyksellä sekä johtamisen kehittämisellä sekä työhyvinvointia ja henkilöstön sitoutumista tukevilla toimenpiteillä. Henkilöstön saatavuutta ja osaavan henkilöstön pysyvyyttä tuettiin mahdollistamalla pätevyityminen työn ohessa. Kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisia päätöksiä pätevyitymisen tukemiseksi tehtiin alkuvuoden aikana noin kymmenkunta.

Koulu- ja varhaiskasvatusverkko

Tavoite: Jalostaa eri palveluverkon skenaarioita vastaamaan tulevaisuuden palvelutarvetta.

Palveluverkon lyhyen ja keskipitkän aikavälin suunnittelun tueksi on hyödynnetty Helsingin yliopisto HY+:n laatimaa selvitystä sekä vuosina 2023–2024 toimineen ennakointityöryhmän työn tuloksia. Lisäksi Loviisan koulu- ja päiväkotiverkon kehitysskenaarioista ja varautumissuunnitelmasta laadittu selvitys valmistui keväällä 2026.

Selvitystä ja konsultin laatimaa aineistoa esiteltiin 25.3.2026 järjestetyssä iltakoulussa ja käsiteltiin edelleen sivistyslautakunnan sekä suomen- ja ruotsinkielisten koulutusjaostojen yhteisessä iltakoulussa 29.4.2026. Sivistyslautakunta käsitteli asiaa 27.5.2026 § 69: Palveluverkkoa tulee tarkastella osana kaupungin elinvoiman, asumisen, maankäytön, aluekehityksen ja vetovoiman kokonaisuutta. Tavoitteena on muodostaa pitkän aikavälin kokonaisnäkemys, jolla turvataan laadukkaat, saavutettavat ja taloudellisesti kestävät palvelut myös tulevina vuosina.

Kulttuuripolku (Skapa)

Tavoite: Vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia taidekasvatuksen avulla.

Skapa-hankkeen tuloksena syntynyttä toimintamallia nimeltä Kulttuuripolku kehitettiin suunnitelmallisesti yhteistyössä kulttuuripalvelujen, koulujen ja varhaiskasvatuksen kanssa. Tavoitteena on tarjota kaikille lapsille ja nuorille yhdenvertaiset mahdollisuudet kulttuuri- ja taidekasvatukseen. Vakinainen kulttuuripolkukoordinaattori aloitti tehtävässään 1.3.2026.

Itä-Uudenmaan kuntien yhteistyö

Tavoite: Vahvistaa alueellista yhteistyötä.

Keväällä 2026 valmisteltiin Itä-Uudenmaan kuntien yhteisen sairaalaopetuksen kehittämishankkeen käynnistämistä ja rahoituksen saamista. Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi kesäkuun alussa valtionavustusta perusopetuksen yhteistyön vahvistamishankkeelle noin 392 000 euroa ajalle 1.8.2026–31.7.2028. Hankkeessa kehitetään alueellista yhteistyötä, oppimisen tuen toimintamalleja ja sairaalaopetuksen avo-opetusta yhteistyössä HUSin ja hyvinvointialueen kanssa. Toteutuksen valmistelu käynnistyy syksyllä 2026.

Tietoturva ja digivalmiudet

Tavoite: Kehittää yhteisiä digitaalisia toimintamalleja ja vahvistaa tietoturvaa.

Digitaalisten palvelujen kehittämistä jatkettiin kaikilla vastuualueilla. Tietoturvaa, varautumista sekä henkilöstön osaamista vahvistettiin osana jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Yhteisten toimintamallien kehittämiskeskustelua jatkettiin kevään aikana koko sivistystoimessa.

Kevään aikana saavutettua:

- **Digitaaliset toimintamallit:** OKM:n rahoittaman hankkeen myötä päätöksentekoa siirrettiin sähköiseksi, mikä auttoi järjestelemään ja selkeyttämään oppilashallintojärjestelmää. Myös koulutuksen uuden verkkosivun tekninen suunnittelu aloitettiin ja pilottiversio laadittiin.
- **Laitteistot ja järjestelmät:** Kolmen kyläkoulun esitystekniikka päivitettiin videotykeistä älynäyttöihin ja uusiin dokumenttikameroihin. Ylioppilaskirjoitusten Abitti 2 -järjestelmään siirtymiseen valmistauduttiin hankkimalla uusia laitteita ja tekemällä testauksia. Lisäksi valmistauduttiin oppilastietojärjestelmän päivityksiin ja neuvoteltiin automatisointiratkaisuista.
- **Tietoturva:** Azure-ympäristöön tehtiin tietoturvakovennuksia ja organisaatiossa tuotiin aktiivisesti esiin tietoturvan ja -suojan tärkeyttä.
- **Tekoäly:** Koulutuksen tekoälyohjeistukset päivitettiin ja hankittiin testilaitteisto paikallisen, tietoturvallisen tekoälyn kokeilua varten.

Syksyllä tehtävät toimenpiteet:

- **Laitteistot ja järjestelmät:** Kahden seuraavan koulun laitetarpeiden suunnittelu aloitetaan. Abitti 2 -järjestelmä otetaan virallisesti käyttöön syksyn ylioppilaskirjoituksissa.
- **Tietoturva:** Kehityksessä painotetaan ja valmistellaan turvallisempaan FIDO-pohjaiseen kirjautumiseen siirtymistä.
- **Tekoäly:** Paikallisen tekoälyn testausta laajennetaan. Samalla valmistaudutaan tehokkaamman laitteiston hankintaan, jotta kunta pystyy tarjoamaan oppilaille turvallisen tekoälyn, joka säilyttää datan Loviisan omassa verkossa.
- **Verkkosivut:** Koulutuksen verkkosivujen kehitystä jatketaan ja tavoitteena on saada sivusto tuotantoon syksyn aikana.

Kokonaisarvio

Alkuvuoden toiminta eteni suunnitellusti. Sivistystoimi turvasi laadukkaat palvelut muuttuvassa toimintaympäristössä ja edisti talousarviossa asetettuja strategisia tavoitteita. Keskeisiä painopisteitä olivat oppimisen tuen uudistuksen toimeenpano, palveluverkon ennakkointi, alueellisen yhteistyön vahvistaminen, turvallisuusjohtaminen ja varautuminen sekä henkilöstön saatavuuden turvaaminen. Alkuvuoden työ luo hyvän perustan syyskauden kehittämistoimenpiteille ja vuoden 2026 tavoitteiden saavuttamiselle.

Talouden toteuma 1–6/2026

Sivistystoimi	Toteuma 1-6 2026	Talousarvio 2026 (ta - toteuma)	Jäljellä Toteuma%	Toteuma% 1-6 2026	Ennuste 2026	Poikkeama (ennuste - ta)	TP 2025
Toimintatuotot	1 526 230	3 489 050	1 962 820	43,7%	3 374 075	-114 975	3 546 626
Myyntituotot	906 574	2 170 760	1 264 186	41,8%	2 142 000	-28 760	2 398 073
Maksutuotot	286 705	635 700	348 995	45,1%	630 000	-5 700	624 138
Tuet ja avustukset	312 343	618 515	306 172	50,5%	538 000	-80 515	469 642
Muut toimintatuotot	20 608	64 075	43 467	32,2%	64 075	0	54 773
Toimintakulut	-15 164 287	-30 202 982	-15 038 695	50,2%	-31 441 657	-1 238 675	-29 568 721
Henkilöstökulut	-11 870 736	-23 418 662	-11 547 926	50,7%	-24 987 722	-1 569 060	-23 005 036
Palvelujen ostot	-1 656 309	-3 113 620	-1 457 311	53,2%	-3 128 150	-14 530	-3 244 727
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-686 646	-1 403 510	-716 864	48,9%	-1 358 565	44 945	-1 414 678
Avustukset	-174 721	-515 000	-340 279	33,9%	-365 000	150 000	-346 300
Muut toimintakulut	-775 876	-1 752 190	-976 314	44,3%	-1 602 220	149 970	-1 557 980
Toimintakate	-13 638 057	-26 713 932	-13 075 875	51,1%	-28 067 582	-1 353 650	-26 022 096
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)							-42
Muut rahoituskulut							-42
Vuosikate	-13 638 057	-26 713 932	-13 075 875	51,1%	-28 067 582	-1 353 650	-26 022 137
Poistot ja arvonalentumiset	-58 882	-247 174	-188 292	23,8%	-189 762	57 412	-195 079
Suunnitelman mukaiset poistot	-58 882	-247 174	-188 292	23,8%	-189 762	57 412	-195 079
Tilikauden tulos	-13 696 939	-26 961 106	-13 264 167	50,8%	-28 257 344	-1 296 238	-26 217 216

Tammi-kesäkuun 2026 toteuman toimintakate on -13,64 miljoonaa euroa sivistystoimen vastuualueella. Koko vuoden talousarvion toimintakate on -26,71 miljoonaa euroa. Tulos näyttäytyy kumulatiiviseen talousarvioon verrattuna 0,28 miljoonaa euroa heikompana. Tarkastelukauden laskennallinen toteuma on 51,1 % (laskennallinen tavoite 50 %). Ennusteen toimintakatteeksi muodostuu -28,07 miljoonaa euroa, jolloin ennuste on koko vuoden talousarviota 1,35 miljoonaa euroa heikompi.

Kumulatiiviset toimintatuotot ovat 1,53 miljoonaa euroa. Tuotot alittavat kumulatiivisen talousarvion 0,22 miljoonalla eurolla ja vastaavat kokonaisuudessaan 43,7 %:n laskennallista toteumaa. Ennusteen tuotto-odotus asettuu 3,37 miljoonaan euroon, jolloin tuottoennuste heikentää tulosta 0,11 miljoonaa euroa talousarvioon nähden.

Kumulatiiviset toimintakulut ovat 15,16 miljoonaa euroa. Kulut ylittävät kumulatiivisen talousarvion noin 63 000 eurolla, mikä vastaa 50,2 %:n laskennallista toteumaa. Koko vuoden talousarvio on 30,20 miljoonaa euroa. Ennusteen kuluarvio asettuu 31,44 miljoonaan euroon, jolloin ennuste ylittää koko vuoden kulujen talousarvion 1,24 miljoonalla eurolla. Suurin ennusteen ylitys talousarvioon nähden löytyy henkilöstökuluista. Säästöä kertyy taas eniten muista toimintakuluista.

Ennuste 2026

Koko vuoden ennusteen perusteella sivistystoimen toimintakatteen arvioidaan toteutuvan talousarviota heikompana. Ennustetta heikentävät erityisesti henkilöstökulujen arvioitu ylitys.

Toimintatuottojen ennustetaan alittavan talousarvion erityisesti tukien ja avustusten osalta. Avustustuottojen kertymään vaikuttaa projektien vähäisempi määrä edellisvuoteen verrattuna. Koulutuksen myyntituottoja odotetaan kertyvän talousarviota vähemmän, kun taas varhaiskasvatuksen myyntituottojen ennakoidaan ylittävän talousarvion.

Toimintakulujen osalta merkittävin ylitys kohdistuu varhaiskasvatuksen ja koulutuksen henkilöstökuluihin. Ylitystä selittävät tilapäisen henkilöstön ennakoitua suurempi tarve sekä pitkittyneet sairauspoissaolot. Vakinaisen henkilöstön kustannusten arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Henkilöstökulujen ylitystä kompensoivat osittain arvioitua pienemmät lasten kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen ennakoitua pienemmät menot. Myös koulutuksen tila- ja laitevuokrien arvioidaan toteutuvan talousarviota pienempinä.

Talouden toteumaa seurataan syksyn aikana tiiviisti. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilöstökulujen kehitykseen ja ennustettujen ylitysten syihin. Talousarviossa pysymiseksi arvioidaan tarvittavat toimenpiteet vastuualueittain. Menojen kasvua hillitään mahdollisuuksien mukaan. Talousennustetta tarkennetaan syksyn aikana toteumatietojen perusteella.

Loviisassa 17.8.2026

Kirsi Kinnunen, sivistysjohtaja

Renea Laine, controller

Kulttuuri ja hyvinvointi

Yleistä

Kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt:

- Hyvinvointityö
- Kulttuuri, liikunta ja nuorisotyö
- Kirjastot
- Museo

Toiminnan toteutuminen

Kaikki kulttuuri- ja hyvinvointipalvelujen yksiköt ovat toteuttaneet suunniteltua toimintaa ja tapahtumia.

Toimintavuoden alkupuoliskon tapahtumia ja uutisia:

- Uusimaa-päivä järjestettiin toukokuussa yhteistyössä Uudenmaan liiton kanssa.
- Uimaranta Plagen täyttää 100 vuotta, ja tätä juhlittiin Picnic on the Beach -tapahtuman yhteydessä. Plagenin satavuotista historiaa juhlistetaan myös juhluvuosinäyttelyllä kaupunginmuseossa.
- Vuoden ensimmäisen puoliskon aikana kaupungissa otettiin käyttöön Commu-sovellus. Commu on mobiilisovellus, jonka avulla apua sekä tarjotaan että voidaan pyytää ja saada.
- Pääkirjasto on saanut käyttönsä uusia toimisto- ja varastotiloja.
- Strömforsin ruukin pajamuseon vesivasara on kunnostuksen ja muutaman vuoden tauon jälkeen jälleen käytössä.
- Tästä vuodesta lähtien Kansaneläkelaitos (Kela) tarjoaa Ohjaamon asiakkaille pelkästään etäpalveluita.
- Peruskoulua käyville ja heidän huoltajilleen tarjotaan kolme maksutonta uimahallikäyntiä palvelutalo Esplanadin altaassa.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Taloussuunnitelman suurimmat ja tärkeimmät investoinnit lähivuosina ovat uuden kirjasto- ja kulttuuritalon sekä uuden liikuntahallin rakentaminen. Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajan johdolla hankkeiden kaksi hankesuunnittelutyöryhmää ovat työskennelleet intensiivisesti. Työryhmät ovat selvittäneet, mihin uudet suuret rakennukset voitaisiin saada mahtumaan ja mihin ne voisi rakentaa, mikä olisi niille toiminnan kannalta paras sijoituspaikka ja mitkä toiminnot tulisi saada sijoitettua rakennuksiin taloussuunnitelmaan varattujen varojen puitteissa. Kaupunginvaltuusto päättää investoinneista tämän vuoden aikana. Vaikutusten arviointi on yksi kaupungin strategisista tavoitteista, ja sitä on käytetty selvitystyössä.

Hyvinvointipalvelujen johdolla on saatu valmiiksi ehdotus hyvinvointisuunnitelmaksi vuosille 2026–2029. Poliittinen päätös tehdään syksyn aikana.

Loviisan taideohjelmassa suositellaan prosenttiperiaatteen soveltamista, eli sitä, että kaupunki käyttää taiteeseen noin prosentin verran rakennushankkeen rahoituksesta. Kyseistä periaatetta on sovellettu päiväkotihelmen, Generalshagens skolan ja Isnäsin koulukeskuksen taidehankintoihin.

Hyvinvointipalvelut on osallistunut aktiivisesti osallistuvan budjetoinnin työhön.

Talouden toteuma 1–6/2026

	Toteuma 1-6 2026	Talousarvio 2026	Jäljellä (ta - toteuma)	Toteuma% 1-6 2026	Ennuste 2026	Poikkeama (ennuste - ta)	TP 2025
Kulttuuri ja hyvinvointi							
Toimintatuotot	207 775	329 900	122 125	63,0%	341 000	11 100	485 730
Myyntituotot	3 093	12 300	9 207	25,1%	12 300	0	20 574
Maksutuotot	25 981	64 500	38 519	40,3%	64 500	0	71 900
Tuet ja avustukset	147 835	188 900	41 065	78,3%	200 000	11 100	337 633
Muut toimintatuotot	30 867	64 200	33 333	48,1%	64 200	0	55 624
Valmistus omaan käyttöön						0	19 807
Toimintakulut	-1 557 162	-2 988 175	-1 431 013	52,1%	-2 974 792	13 383	-2 943 148
Henkilöstökulut	-797 006	-1 654 978	-857 973	48,2%	-1 686 000	-31 022	-1 581 146
Palvelujen ostot	-259 007	-556 823	-297 816	46,5%	-525 000	31 823	-704 814
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-106 937	-192 292	-85 355	55,6%	-192 292	0	-237 461
Avustukset	-266 834	-306 500	-39 666	87,1%	-306 500	0	-162 394
Muut toimintakulut	-127 378	-277 582	-150 204	45,9%	-265 000	12 582	-257 332
Toimintakate	-1 349 387	-2 658 275	-1 308 889	50,8%	-2 633 792	24 483	-2 437 611
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-3		3				-5
Muut rahoituskulut	-3		3				-5
Vuosikate	-1 349 390	-2 658 275	-1 308 885	50,8%	-2 633 792	24 483	-2 437 616
Poistot ja arvonalentumiset	-3 873	-6 936	-3 063	55,8%	-7 800	-864	-5 607
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 873	-6 936	-3 063	55,8%	-7 800	-864	-5 607
Tilikauden tulos	-1 353 263	-2 665 211	-1 311 948	50,8%	-2 626 869	38 342	-2 443 223

Tammi-kesäkuun 2026 toteuman toimintakate on 1,35 miljoonaa euroa kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueella. Koko vuoden talousarvion toimintakate on 2,66 miljoonaa euroa. Tulos näyttäytyy kumulatiiviseen talousarvioon verrattuna 0,02 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Tarkastelukauden laskennallinen toteuma on 50,8 prosenttia (laskennallinen tavoite 50 prosenttia). Ennusteen toimintakatteen muodostuu 2,63 miljoonaa euroa, jolloin ennuste on koko vuoden talousarviota 0,02 miljoonaa euroa parempi.

Kumulatiiviset toimintatuotot ovat 0,21 miljoonaa euroa. Tuotot ylittävät kumulatiivisen talousarvion 0,04 miljoonalla eurolla ja vastaavat kokonaisuudessaan 63,0 prosentin laskennallista toteumaa. Tuottojen kertymä painottuu alkuvuoteen erityisesti hanke- rahoituksen vuoksi. Avustustuottojen laskennallinen toteuma on 78,3 prosenttia, mutta vastaavaa hanketoimintaa ei kohdistu loppuvuoteen, sillä suurin hanke, Skapa 2, päättyi 30.6.2026. Ennusteen tuotto-odotus asettuu 0,34 miljoonaan euroon, jolloin tuottoennuste parantaa tulosta 0,01 miljoonaa euroa talousarvioon nähden.

Kumulatiiviset toimintakulut ovat 1,56 miljoonaa euroa. Kulut ylittävät kumulatiivisen talousarvion 0,06 miljoonalla eurolla, mikä vastaa 52,1 prosentin laskennallista toteumaa. Koko vuoden talousarvio on 2,99 miljoonaa euroa. Avustusten toteuma (87,1 %) ylittää laskennallisen tavoitteen, sillä avustukset maksetaan muutamassa erässä vuoden aikana. Siitä huolimatta avustusmäärärahan odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen kuluarvio asettuu 2,97 miljoonaan euroon, jolloin ennuste alittaa koko vuoden kulujen talousarvion 0,01 miljoonalla eurolla.

Ennuste 2026

Kulttuurin ja hyvinvoinnin vastuualueen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan hieman talousarviota parempana. Ennusteen toimintatuottoja parantaa tukien ja avustusten arvioitua suurempi kertymä.

Toimintakulujen osalta henkilöstömenojen ennakoidaan ylittävän talousarvion työehtosopimuksen mukaisten palkankorotusten sekä lomarahojen vaikutuksesta. Ylitystä kompensoivat kuitenkin palveluiden ostoihin sekä muihin toimintakuluihin, erityisesti vuokratuluihin, ennakoidut säästöt. Kokonaisuudessaan vastuualueen talouden arvioidaan toteutuvan hieman talousarviota parempana.

Loviisassa 7.8.2026

Leif Eriksson, kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja
Renea Laine, controller

Yleistä

Kaupunkikehityksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimintakykyä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta:

- ohjaamalla ja valvomalla rakentamista ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä sekä toteuttamalla ilmastonmuutoksen torjuntaan ja sopeutumiseen liittyviä toimenpiteitä
- kehittämällä rakennettua ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajantasaisia ja luotettavia kaavoja, kartastoja, rekistereitä ja tietokantoja
- rakentamalla ja ylläpitämällä katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla ja hallinnoimalla tiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä palveluista.

Kaupunkikehitykselle kuuluvat seuraavat toimintayksiköt: kaupunkisuunnittelu, infrastruktuuri (sisältäen hulevesitaseyksikön), tilapalvelut sekä rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Keskeinen toiminta

Kaupunkikehityksen toiminnan painopistealueiksi on talousarviossa ja taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2028 määritelty seuraavat:

- tehokas maankäytön suunnittelu, kaavoitus ja tonttitarjonta
- palvelutason ylläpitäminen ja lakisääteisten palvelujen turvaaminen
- sähköisten palveluiden ja työvälineiden kehittäminen
- projektinhallinnan parantaminen
- asiakaspalvelun ja tiedonkulun kehittäminen
- ilmastonmuutostoitimenpiteiden toteuttaminen
- kustannus- ja energiatehokkuuden parantaminen
- toiminnan ja organisoinnin kehittäminen
- vastuurajapintojen selkiyttäminen
- terveet ja hyväkuntoiset rakennukset
- käyttäjälähtöisyys suunnittelussa
- ennustettava ja tasapainoinen talous
- henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen
- laaditaan kaupungille puisto- ja viheraluesuunnitelma.

Kaupunkikehityksen vastuualue on pyrkinyt uuden organisaation myötä kehittämään rakenteita sekä työprosesseja vastaamaan paremmin nykyisiä tarpeita. Toimintatapojen yhtenäistämistä ja selkeyttämistä on edelleen jatkettu. Myös suunnitelmallisuuden parantamiseen on edellisvuoden tapaan kiinnitetty huomiota, ja se on tuonut ennakkointiin ja priorisointiin johdonmukaisuutta, mutta tähän tulee jatkossa panostaa vielä lisää. Toiminnan painopisteisiin sekä tunnistettuihin riskeihin on keskitytty eri tavoin, toisiin pontevammin ja osa on vielä kehitysvaiheessa. Kaupunkistrategian valmistelussa painopisteitä sekä riskejä on myös huomioitu ja työ tulee jatkumaan niin ohjelmissa kuin kehittämistyössäkin.

Elinkeinopalveluiden organisatorinen eriyttäminen kaupunkikehityksestä on selkeyttänyt vastuita ja palvelukokonaisuutta, vaikka käytännön yhteistyön ja toimintatapojen osalta kehittämistyötä on vielä tehtävänä. Elinkeinopalveluiden muutto samoihin tiloihin kaupunkikehityksen kanssa sekä elinkeinopalveluiden resurssoinnin myötä yhteistyö ja yhteinen kehittäminen ovat lähdössä hyvää liitoon. Lisäksi huomioitavaa on, että elinvoiman tukeminen on kaikkien vastuualueiden yhteinen asia. Kaupunkikehitys on myös käynnistänyt kulttuuri- ja hyvinvointivastuualueen kanssa yhteistyötä yhteisillä säännöllisillä tapaamisilla sekä laatimalla vastuunjakotaulukon, jotta epäselvyyksiltä välttyttäisiin.

Työturvallisuuteen ja työssäjaksamiseen on pyritty panostamaan pitkäjänteisesti. Useita määräaikaista työsuhteita, jotka ovat olleet henkilöstösuunnitelmassa, on vakinaistettu ensimmäisen puolen vuoden aikana. Tämä on lisännyt henkilöiden motivaatiota ja sitoutumista. Henkilöstön hyvinvoinnin kehittäminen on yhtenä painopistealueena, ja siihen on panostettu ja tullaan jatkossakin panostamaan. Vastuualueella on hyvä positiivinen ilmapiiri ja sitä halutaan vaalia.

Infrastruktuurissa on jatkettu kattavien selvitysten ja pitkäjänteisten suunnitelmien laadintaa korjausvelan haltuun saamiseksi. Puisto-osastolla on käynnistetty viheraluesuunnitelman laadinta, ja sen valmistuttua toivotaan, että palautemäärät tulevaisuudessa vähenevät. Infrastruktuurin rakennuttajainsinööri siirtyi keväällä toisen työnantajan palvelukseen. Korvausrekrytointi saatiin nopeasti ja onnistuneesti suoritettua. Organisaatiomuutoksen myötä metsäasiat pääosin siirtyivät elinkeinopalveluille, ja se tarkoitti myös yhden henkilön siirtymistä toiselle vastuualueelle.

Tilapalveluiden osalta kiireistä on ollut sote- ja pelastustoimen kiinteistöjen yhtiöittämiseen liittyvissä toimenpiteissä. Myös toimintatapojen kehittämistä on tehty siivoustoimen ja vahtimestaripalveluiden osalta, jotka siirrettiin vastuualueelle organisaatiomuutoksen yhteydessä. Tilapalveluiden toisen rakennuttajainsinöörin sijaistus saatiin jouhevasti tehtyä, ja samalla saatiin kokenut työpari nuoremmalle rakennuttajainsinöörille, joka vakinaistettiin kevään aikana.

Kaupunkisuunnitteluosasto on vastannut erilaisiin tarpeisiin nopeasti ja oikea-aikaisesti. Datakeskushankkeiden sopimuksia on saatu tehtyä talvella. Lisäksi energiantuotantoon ja teollisuuteen liittyviä hankkeita on vireillä. Maankäytön suunnittelun sekä siihen liittyvien toimintojen ja prosessien kehittämiseksi käynnistettiin kaupunkikehityksen ja elinkeinopalveluiden yhteinen kehittämistyö, jonka tavoitteena on selkeyttää vastuita, sujuvoittaa prosesseja, vahvistaa yhteistyötä sekä varmistaa elinkeinoelämän tarpeiden ja kaupungin maankäytön kehittämisen aiempaa parempi yhteensovittaminen. Työ jatkuu edelleen.

Rakennusvalvonta- ja ympäristösuojeluyksikkö on alkuvuoden aikana hoitanut ripeällä otteella heille kuuluvat viranomaistehtävät. Datakeskushankkeet ovat työllistäneet myös rakennusvalvontaa, ja puolen vuoden aikana on käsitelty sekä myönnetty useampi lupa. Rakennus- ja ympäristölautakunta on siirtänyt viranhaltijoille kuuluvaa toimivaltaa lupa- ja valvonta-asioissa. Tämä on välttämätöntä asianmukaisen ja joustavan asiakaspalvelun ja tuloksellisen viranomaistoiminnan suorittamiseksi.

Isoja projekteja on toteutettu menestyksekkäästi: päiväkotia Helmi avattiin talvella, Generalshagens skolan peruskorjaus ja Isnäsin koulukeskuksen saneeraus valmistuivat juuri ennen koulujen alkua. Lisäksi vastuualueelta on osallistuttu sekä uuden liikuntahallin että kirjasto- ja kulttuuritalon hankesuunnitteluun. Muita tilapalveluiden investointeja on toteutettu lähes suunnitelman mukaisesti. Infrastruktuuri-investoinnit ovat edenneet vaihtelevasti. Seppäläntien rakentaminen, siltahankkeet ja Tesjoen lähiliikuntapaikka ovat edenneet suunnitelman mukaisesti. Laiturihankkeissa, uudessa ja muutaman vuoden takaisissa, on puolestaan ollut haasteita, ja ne ovat vieneet odotettua enemmän resursseja. Lisäksi muutama infrastruktuurihanke ei pystynyt etenemään hankintaan asti liian korkeiden urakkatarjousten vuoksi. Ne joudutaan siirtämään seuraavalle vuodelle.

Sekä tilapalveluiden että infrastruktuurin investointihankkeiden aloituksissa ollaan noin puoli vuotta myöhässä, ja tämä on ollut jo vuosia jatkuvaa. Asia johtuu pitkälti henkilöresurssien puutteesta, mutta myös projektiprosessissa sekä investointien pitkäaikaisessa suunnittelussa ja päätöksenteossa on kehitettävää. Tämä on yksi loppuvuoden tärkeimmistä kehityskohteista.

Talouden toteuma 1–6/2026

Tilihierarkia	Alkup. KS koko vuosi	KS Muutokset	MKS koko vuosi	Toteuma/kk	Toteuma_kum	Jäljellä MKS	Tot.-% MKS	Edellinen vuosi/kk	Edellinen vuosi_kum	TP ed vuosi	Tot_kum_vs.ed vuosi_kum (€)	Ennuste koko vuosi
Toimintatuotot	2 495 800,00	0	2 495 800,00	608 884,81	2 287 403,55	208 396,45	91,65%	450 207,86	3 209 988,46	6 961 649,00	-922 584,91	3 761 832,34
Myyntituotot	237 000,00	0	237 000,00	184 447,10	223 953,79	13 046,21	94,50%	1 793,27	73 113,68	213 448,45	150 840,11	260 000,00
Maksutuotot	796 600,00	0	796 600,00	190 904,36	888 752,88	-92 152,88	111,57%	17 187,12	550 745,74	1 756 780,94	338 007,14	1 179 632,34
Tuet ja avustukset									10 451,48	10 451,48	-10 451,48	
Muut toimintatuotot	1 462 200,00	0	1 462 200,00	253 533,35	1 174 696,88	287 503,12	80,34%	431 227,47	2 575 677,56	4 980 988,13	-1 400 980,68	2 322 200,00
Toimintakulut	-13 385 037,64	0	-13 385 037,64	-1 043 589,38	-6 852 387,76	-6 532 648,88	51,19%	-989 643,54	-6 885 830,32	-15 255 242,96	33 442,56	-13 666 237,64
Henkilöstökulut	-5 059 496,64	0	-5 059 496,64	-397 692,40	-2 368 661,44	-2 690 835,20	46,82%	-377 001,67	-2 152 905,74	-4 566 074,42	-215 755,70	-5 067 496,64
Palvelujen ostot	-5 121 701,00	0	-5 121 701,00	-435 312,95	-2 591 038,26	-2 530 662,74	50,59%	-374 002,07	-2 763 455,07	-6 946 154,65	172 416,61	-5 171 701,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 764 200,00	0	-2 764 200,00	-166 697,46	-1 643 087,40	-1 121 112,60	59,44%	-169 937,84	-1 656 638,97	-3 031 533,22	13 551,57	-2 965 700,00
Avustukset	-6 000,00	0	-6 000,00			-6 000,00		-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	5 000,00	-6 000,00
Muut toimintakulut	-433 640,00	0	-433 640,00	-43 886,57	-249 600,66	-184 039,34	57,56%	-63 701,96	-307 830,54	-706 480,67	58 229,88	-455 340,00
Toimintakate	-10 889 237,64	0	-10 889 237,64	-434 704,57	-4 564 984,21	-6 324 253,43	41,92%	-539 435,68	-3 675 841,86	-8 293 593,96	-889 142,35	-9 904 405,30
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	200,00	0	200,00	21,78	1 050,32	-850,32	525,16%	237,30	1 262,20	2 045,02	-211,88	1 750,00
Muut rahoitustuotot	500,00	0	500,00	21,78	1 092,32	-592,32	218,46%	237,30	1 262,20	2 045,02	-169,88	2 150,00
Korkokulut					-42,00	42,00					-42,00	-100,00
Muut rahoituskulut	-300,00	0	-300,00			-300,00					-300,00	-300,00
Vuosikate	-10 889 037,64	0	-10 889 037,64	-434 682,79	-4 563 933,89	-6 325 103,75	41,91%	-539 198,38	-3 674 579,66	-8 291 548,94	-889 354,23	-9 902 655,30
Poistot ja arvonalentumiset	-5 988 814,00	0	-5 988 814,00	-580 415,51	-3 367 706,68	-2 621 107,32	56,23%	-521 152,32	-3 123 860,88	-6 413 637,28	-243 845,80	-5 988 814,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 988 814,00	0	-5 988 814,00	-580 415,51	-3 367 706,68	-2 621 107,32	56,23%	-521 152,32	-3 123 860,88	-6 310 522,84	-243 845,80	-5 988 814,00
Arvonalentumiset					0,00	0,00				-103 114,44	0,00	
Tiliikauden tulos	-16 877 851,64	0	-16 877 851,64	-1 015 098,30	-7 931 640,57	-8 946 211,07	46,99%	-1 060 350,70	-6 798 440,54	-14 705 186,22	-1 133 200,03	-15 891 469,30
Tiliikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 877 851,64	0	-16 877 851,64	-1 015 098,30	-7 931 640,57	-8 946 211,07	46,99%	-1 060 350,70	-6 798 440,54	-14 705 186,22	-1 133 200,03	-15 891 469,30

Vuoden 2026 toimintakulut näyttävät tällä hetkellä liki riittävilä. Menolajien välillä on havaittavissa jonkin verran vaihtelua, mutta kokonaisuutena kulut pysynevät hallinnassa. Mahdollinen aikainen talvi voi lisätä kunnossapidon kustannuksia ja aiheuttaa painetta käyttömenoihin. Myös energian kulutuksen kasvu ja ennustettu hintojen nousu voivat tuoda painetta budjetin riittävyteen. Toimintatuotot ovat puolestaan toteutuneet ennakoitua paremmin.

Myös investointihankkeiden taloutta seurataan tarkasti, jotta mahdollisiin poikkeamiin voidaan reagoida ajoissa ja tarvittavat korjaavat toimenpiteet ehditään valmistella.

Ennuste 2026

Kuukausien 1–6 toteumien perusteella sekä huomioiden loppuvuoden suunnitelmat, koko vuoden ennuste näyttää etenevän alkuperäisen käyttösuunnitelman mukaan. Tämän hetken ennuste on, että pysytään budjetissa.

Kuukausien 1–6 toteumien perusteella organisaation uuteen kaupunkikehityksen kokonaisuuteen (sis. hulevesi) odotetaan tuottojen puolella huomattava lisäys verrattuna alkuperäiseen käyttösuunnitelmaan. Syinä ovat muun muassa epävarmojen tuottojen toteutuminen, suunnitelmien seuranta ja loppuvuoden odotukset. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu sekä tilapalvelu ovat tässä merkittäviä osapuolia. Kulujen puolella lukujen tarkistaminen johti suhteelliseen maltilliseen korotukseen.

Loviisassa 18.8.2026

Nina Aro, tekninen johtaja

Yleistä

Elinkeinopalveluiden vastuualue huolehtii omalta osaltaan kaupungin elinvoiman sekä veto- ja pitovoiman kehittämisestä tiiviissä yhteistyössä muiden vastuualueiden sekä verkostotoimijoiden kanssa. Vastuualue koostuu kahdesta yksiköstä: elinvoimapalveluiden toimintayksiköstä sekä maaseutu- ja saaristopalveluiden toimintayksiköstä.

Elinkeinopalveluiden päävastuulle kuuluvat yritys-, elinkeino- ja matkailun palvelut, toriin liittyvien palveluiden järjestäminen, työllisyyden edistäminen, kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyvien palveluiden järjestäminen sekä maaseudun ja saariston palvelut ja kylien kehittäminen. Vastuualueen maaseutu- ja saaristoyksikkö vastaa myös maaseutuhallinnon tehtävistä Itäisen Uudenmaan yhteistyöalueella, johon kuuluvat Vantaan, Helsingin, Loviisan ja Porvoon kaupungit sekä Sipoon ja Lapinjärven kunnat.

Yritys- ja sijoittumispalvelut sekä matkailun kehittämis- ja markkinointipalvelut kaupungille tuottaa kehitysyhtiö Cursor Oy. Työllisyyspalveluista vastaa Porvoon työllisyysalue vastuukuntanaan Porvoon kaupunki.

Keskeinen toiminta

Elinkeinopalveluiden toiminnan painopisteiksi on talousarviossa ja taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2028 määritelty seuraavat:

- parantaa kaupungin elinvoimaa laatimalla vuonna 2026 elinvoimaohjelma, jonka kirjaukset viitoittavat koko kaupungin elinvoimaisuuden edistämistä tulevana vuosina
- edistää elinkeinoelämää, yrittäjyyttä ja asukasmäärän kasvua rakentamalla kunnan veto- ja pitovoimaa
- edistää kaupungin elinvoimaa yritystoiminnan ja työllisyyden edistämiseen suunnatuilla elinkeinopoliittisilla toimilla ja kehittämistoimilla sekä tiiviimmällä yhteistyöllä työllisyysalueen, hyvinvointialueen ja kehitysyhtiön kanssa
- turvata lakisääteiset palvelut ja ylläpitää palvelutasoa
- sähköisten palveluiden kehittäminen ja käyttöönotto sekä työvälineiden päivittäminen
- elinkeinopalveluiden toiminnan ja palveluiden viestinnän ja tiedottamisen kehittäminen ja nopeuttaminen sekä tiedonsaannin selkeyttäminen sekä internetsivujen parantaminen
- palautekanavien ja palautteen käsittelyn kehittämisen jatkaminen
- TE-palveluiden muutoksiin sopeutuminen ja yhteistyön rakentaminen uudessa toimintaympäristössä
- toteuttaa ilmastonmuutoksen torjumiseen ja siihen sopeutumiseen vaadittavia toimenpiteitä sekä samalla edistää kiertotalouteen, vihreään energiaan ja teknologiaan liittyviä kehitys- ja kasvutoimia sekä olemaan osa alueellisia TKI-toimia (tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta)

- yhteistyön rakentaminen kaikkien uuden organisaation toimialojen kanssa ja henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja selkeiden työnkuvien rakentaminen organisaatiomuutoksen jälkeen
- osallistamisen lisääminen ja kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen
- elinkeinopalvelut tuo lautakunnan arvioitavaksi kahdesti vuodessa vastuualueensa avaintavoitteiden, kuten vierasvenesataman ja Laivasillan alueen kehittämisen sekä Troolisataman toimintojen selkeyttämisen ja kehittämisen ajankohtaisen tilanteen. Muita seurattavia tavoitteita ovat toritoiminnan kehittäminen sekä vilkastuttaminen, yrittäjäyhteistyön kehittäminen ja eri kehittämishankkeiden koordinointi
- nuorten kesätöiden järjestäminen, ja koululaisten kesätöiden yritystuen tulee olla riittävällä tasolla.

Uutena vastuualueena, uudessa organisaatiomallissa ja uudella strategiakaudella ensimmäiset 1–2 vuotta menevät toiminnan suuntaviivojen luomiseen, rakenteiden ja prosessien luomiseen sekä uuden roolin ja kulttuurin muodostamiseen. Työ on aloitettu luotaamalla toimintaympäristön muutossignaaleja sekä määrittämällä toiminnan painopisteitä ja tavoitteita vastaamaan niihin yhtä lailla riskien kuin mahdollisuuksien näkökulmasta. Tämä viitoitus on otettu huomioon myös kaupunkistrategian valmistelussa ja tullaan ottamaan huomioon myös elinvoimaohjelmassa.

Elinvoiman tukeminen on vahvasti vastuualueiden jaettu tehtävä. Uusi organisaatiomalli mahdollistaa ja vaatii luomaan uusia yhteistyömalleja, joita ohjaavat jaetut tavoitteet. Myös tämä työ on aloitettu johtoryhmästä yksikkö- ja yksilötasolle. Ennusmerkit ja tahtotila sisäiselle yhteistyölle ovat erinomaiset.

Uuden toiminnan vauhtiin saattamista ovat hidastaneet ennen kaikkea kaksi asiaa, uuden vastuualueen rakentumisen lisäksi: henkilöstövajeet sekä toisaalta vuosia kehittyneiden asiantilojen asteittainen ratkominen. Elinkeinojen ja elinvoiman kehittämisessä tilanne on ollut erityisen haasteellinen ja lähtee helpottumaan kokonaisuudessaan vasta vuoden toisella puoliskolla. Organisaatiomuutoksessa muualle sijoitettu elinkeinopalveluiden koordinaattori palautui vastuualueelle maaliskuussa. Elinvoimankehittäjän resurssi ei ole ollut käytettävissä tammikuun jälkeen, uusi elinvoimankehittäjä on aloittanut heinäkuun puolessa välissä. Lisäksi muissa toiminnoissa on ollut perhevapaa- ja sairaspöissaoloja, joten ensimmäiseen puoleen vuoteen ovat kuuluneet sijaistukset, resurssivajeet ja rekrytoinnit. Seuraavan vuoden aikana onkin tärkeää, että vastuualueen tiimi saadaan kasaan, kaikki ehtivät perehtyä tehtäviinsä ja toimintaan ja vastuualueelle saadaan vahvistettua yhteinen, tavoitteita ja työhyvinvointia tukeva työkulttuuri.

Vastuualueen työpöydälle kuuluu elinvoimaa ja elinkeinojen edellytyksiä parantavia kokonaisuuksia, joista osaa voi kehittää puhtaalta pöydältä ja osa taas liittyy asiaketjuihin, joihin ei välttämättä löydy nopeita tai helppoja ratkaisuja. Haastavimpia ovat olleet Svartholman kesäravintolan tilanne, Laivasillan vierasvenesatamapalvelut sekä Troolisataman kokonaisuus. Kaikissa on tavoitteena tulevaisuudessakin varmistaa

erinomainen palvelutaso ja toiminta sekä kehittää niitä edelleen. Nämä on myös tunnistettu paikalliselle identiteetille tärkeiksi asioiksi. Nämä kokonaisuudet sisältävät myös aiempiin päätöksiin, sopimuksiin ja toimintamalleihin liittyviä reunaehdoja, jotka vaikuttavat ratkaisuvaihtoehtoihin ja niiden toteuttamisaikatauluihin. Valmistelussa on samalla huolehdittava kunnallista päätöksentekoa ohjaavien periaatteiden toteutumisesta.

Konkreettisina asioina ensimmäisellä vuosipuoliskolla on varmistettu Svartholman kesäravintolapalvelut sekä Laivasillan vierasvenesatamapalvelu kuluvalle kaudelle sekä valmisteltu niiden kilpailutusta tuleville vuosille. Lisäksi on tutustuttu Troolisataman tilanteeseen ja valmisteltu sitä koskevan selvityksen kilpailuttamista. Yhteistyötä kehitysyhtiö Cursorin kanssa on tiivistetty samalla, kun on valmisteltu vaikuttavampia yhteistoimintatapoja kaupungin ja kehitysyhtiön välillä esimerkiksi sijoittumiseen sekä yrityskehittämiseen liittyvissä palveluissa.

Porvoon työllisyysalueen kanssa on pidetty aktiivista vuoropuhelua Loviisan tarpeista, etenkin tilanteessa, jossa vastuukuntana toimivan Porvoon säästötoimenpiteet tullevat vaikuttamaan koko työllisyysalueen toimintaan. On myös perustettu sisäinen työllisyyden edistämisyhtymä, joka sujuvoittaa tiedonkulkua ja mahdollistaa Loviisan omien työllisyyspalvelujen kehittämisen. Työllisyysalueen virkailijoille on mahdollistettu asiakaspalvelupiste ja työtila Lovinfossa, samoin pitkäaikaistyöttömien kohderyhmässä toimivalle Sotek-säätiön Jobimotivaattori-hankkeelle.

Lovuotsin nuorten työpaja on vetänyt nuoria viime vuotta paremmin ja LovLuotsissa on tämän osavuositarkastuksen valmistumiseen mennessä ollut 11 nuorta. Loviisa Campingin toiminta on saatu turvattu sijaisjärjestelyin sekä totuttuun tapaan nuoria työllistämällä. Vastuualueella tarjottiin koululaisille ja opiskelijoille kesätyöpaikkoja viisi (5) kappaletta, joista toteutui kesällä 2026 neljä (4) työsuhdetta. Lisäksi tälle kesälle testattiin kesätyöseteleiden rinnalla myös kesäyrittäjäseteliä ensimmäistä kertaa. Työllisyyden kenttä on edelleen turbulenssissa yleisen työmarkkinatilanteen, lakimuutosten sekä työllisyysalueuudistuksen jäljiltä.

Sama koskee maahanmuuttopalveluita, joissa valmistaudutaan kotoutumispalvelujen lakimuutoksiin, jotka tulevat voimaan 1.1.2027. Loviisan kaupungin ja työvoimaviranomaisen on esimerkiksi laadittava yhteinen kotoutumisohjelma. Kotoutumiskoulutuksen järjestämisvastuu siirtyy työvoimaviranomaiselle, ja työvoimaviranomaisen uudeksi tehtäväksi tulee lukutaitokoulutuksen järjestäminen. Vuonna 2026 Loviisan kaupunki on sitoutunut vastaanottamaan 10 kiintiöpakolaista, jotka saapuvat kuntaan vuoden lopussa tai vuoden 2027 alussa.

Uuden vastualueen sekä uusien vastuuhenkilöiden tehtäviin on kuulunut myös toimintaympäristöön ja verkostoihin tutustuminen. Yksi tärkeimmistä Porvoon työllisyysalueen ja Cursorin lisäksi on ollut Loviisan Yrittäjät, joka on kaupungille tärkeä kumppani yritysten toimintaedellytysten vahvistamisessa. Alkuvuodesta allekirjoitettiin Loviisan Yrittäjien ja kaupungin välinen elinvoimalupaus, joka antaa selkeät painopisteet toiminnan ja yhteistyön kehittämiseksi. Tärkeänä osoituksena jo aloitetusta kehitystyöstä oli kaupungin merkittävästi parantunut tulos Suomen Yrittäjien Kuntabarometrissä: tulos parani

0,72 pistettä edustaen nyt maan keskiarvoa. Loviisa nousi samalla omassa keskikokoisten kaupunkien kokoluokassaan 36 sijaa, sijalta 74 sijalle 38.

Viestintään ja markkinointiin tullaan panostamaan, kun sitä koskevat tukipalvelut, esimerkiksi viestintä- ja markkinointipäällikön rekrytointi sekä kumppanuuksien kilpailutukset, on viety päätökseen. Elinkeinopalveluilla on näitä koskien huomattavat tavoitteet, sillä ne ovat merkittävässä asemassa elinvoimanhjelman tavoitteiden toteuttamisessa. Myös sähköisiä palveluita ja asiointia on tarkoitus kehittää ja se tehdään yhteistyössä kaupunginkanslian koko organisaatiolle tuottamien ICT-palveluiden kautta.

Maaseutu- ja saaristotoiminnassa suurin yksittäinen muutos on ollut metsästrategian hyväksyminen keväällä sekä sitä koskeva toimeenpanopäätös, joka siirsi metsäasiat henkilöistöineen kokonaisuudessaan elinkeinopalveluiden vastuualueelle ja perusti samalla poikkihallinnollisen metsätiimin. Vuoden 2026 talousarviossa on varattu 235 000 euroa yksityistieavustuksiin, joista yksityisteiden kunnossapitoavustusta myönnettiin tänä vuonna yhteensä 214 306 euroa. Jäljellä olevat vuoden 2026 avustusrahat varataan perusparannuksiin.

Tiivistettynä elinkeinopalveluiden ensimmäinen vuosipuolisko on kulunut peruspalveluiden varmistamiseen, henkilöstöresurssitilanteen selättämiseen, kokonaisuuden muodostamiseen sekä tulevien kehitystoimien valmisteluun. Tuleva elinvoimaohjelma on tarkoitus tuoda päätöksentekoon vuoden 2026 loppupuolella.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoite	Toimi	Mittari
Elinvoimaohjelman laatiminen.	Ohjelman valmistelu ja hyväksyntä.	Ohjelman hyväksyminen vuoden 2026 loppuun mennessä.
Suomen yrittäjämysteisimmäksi kunnaksi.	Elinkeino-ohjelman laatiminen ja Kuntabarometrin parantamisen suunnitelman käyttöönotto.	Kuntabarometri
Loviisan ja palveluiden saatavuuden parantaminen liikenneväyliä ja joukkoliikennettä kehittämällä.	Julkisen liikenteen kehittäminen.	Joukkoliikenteen käyttömäärän kasvu
Yritystoiminnan ja työllisyyden edistäminen, työttömyys alle 10 % vuonna 2025.	Tiiviimpi TE25-yhteistyö	Työttömyysprosentti
Matkailun edistäminen ja koko kunnan elinvoiman ylläpito vahvistamalla eri osien vahvuuksia.	Kylähanke ja tiivis yhteydenpito kehitysyhtiö Cursor Oy:hyn.	Kylähankkeen aloitus 2026 ja tiivis yhteistyö Cursor Oy:n kanssa.

Loviisa ~ Lovisa

Strategisten tavoitteiden suhteen on päästy edistymään, mutta moni niistä vaatii monivuotista, pitkäjänteistä työtä. Elinvoimaohjelma on tarkoitus tuoda hyväksyttäväksi vuoden 2026 aikana. Uuden Kuntabarometrin tuloksissa nähtiin suuri nousu, mutta tavoitteena on nostaa Loviisan yritysmyönteisyyttä edelleen. Joukkoliikenteen kehittämisestä on käyty keskusteluja Traficomien kanssa, joka kilpailuttaa ja hankkii ylikunnalliset joukkoliikenneyhteydet. Paikallisliikenteen palvelut ja palvelulinja on kilpailutettu vuonna 2025 ja niistä myös palvelulinja siirtyi elinkeinopalveluiden vastuulle vuodesta 2026. Kilpailu- ja sopimusteknisistä syistä johtuen sen kustannukset tulevat kuitenkin ylittymään reilusti aiempaan verrattuna.

Työllisyydessä on valtakunnallisestikin haastava tilanne, minkä lisäksi Porvoon työllisyysalue on ehtinyt toimia vasta puolitoista vuotta ja sen kehitys on monella tapaa kesken. Työttömyysaste oli 11,6 prosenttia toukokuussa 2026. Loviisan kaupungin tavoitteena on paitsi vaikuttaa työllisyysalueen toimintaan, kehittää myös omia keinojaan, joilla paikallisten työllistymistä voidaan tukea. Parhaiten siihen vaikutetaan työllistävien investointien kautta, pitkällä tähtäimellä.

Kyläyhteistyö on tunnistettu tärkeäksi elementiksi vastuualueella ja sitä on tarkoitus kehittää eri tavoin seuraavien vuosien aikana. Kehitysyhtiö Cursor myös haki Maaseuturahastolta rahoitusta maaseutuyrittämisen tukihankkeeseen, mutta hyvistä pisteistä huolimatta rahoitusta ei riittänyt hankkeelle. Hakemus tehdään uudelleen käynnissä olevan yritys selvityksen tulosten perusteella. Tämän lisäksi Cursor auttaa myös yrityksiä hakemaan Silmulta rahoitusta.

Keväällä valmistuneen Matkailutulo- ja työllisyysvaikutukset -tutkimuksen mukaan Loviisan välitön matkailutulo on 17,8 miljoonaa euroa (vuosi 2025) ja siinä on kasvua 4,9 prosenttia. Matkailun kokonaisvaikutukset ovat lähemmäs 30 miljoonaa euroa vastaavalla kasvuprosentilla. Sen sijaan välittömät työllisyysvaikutukset, 84 henkilötyövuotta, ovat laskeneet: suurempi tulo tehdään siis vähemmällä henkilöresursseilla. Matkailutulo per asukas, 1 251 euroa, on myös kasvanut. Uudellamaalla matkailutulo kasvoi selvästi Hangossa, Loviisassa ja Espoossa sekä hieman myös Porvoossa.

Talouden toteuma 1–6/2026

Tilihierarkia	Aikup. KS koko vuosi	KS Muutokset	MKS koko vuosi	Toteuma a/k	Toteuma kum	Jäljellä MKS	Tot.-% MKS	Edellinen vuosi/kk	Edellinen vuosi kum	TP ed vuosi	Tot kum vs ed vuosi kum (C)	Ennustekoko vuosi
Toimintatuotot	1 313 500,00	0	1 313 500,00	86 150,47	484 365,05	829 134,95	36,88%	49623,71	565 270,60	1 502 274,75	-89 905,55	1 313 500,00
Myyntituotot	638 000,00	0	638 000,00	15 995,09	255 121,67	382 878,33	39,99%	2 052,12	164 487,88	667 422,38	90 633,79	638 000,00
Maksutuotot	1 000,00	0	1 000,00	75,70	290,84	709,16	29,08%		207,17	588,79	83,67	1 000,00
Tuet ja avustukset	489 500,00	0	489 500,00	45 021,75	200 707,65	288 792,35	41,00%	38 697,35	387 603,02	648 555,06	-186 956,37	489 500,00
Muut toimintatuotot	185 000,00	0	185 000,00	25 057,93	28 244,89	156 755,11	15,27%	8 874,24	12 972,53	185 708,52	15 272,36	185 000,00
Toimintakulut	-6 110 185,37	0	-6 110 185,37	-556 748,58	-2 708 922,63	-3 401 262,74	44,33%	-589 309,00	-2 624 674,28	-5 641 699,89	-84 248,35	-6 110 185,37
Henkilöstökulut	-1 112 708,37	0	-1 112 708,37	-136 280,67	-480 304,49	-632 403,88	43,17%	-103 545,65	-463 586,41	-931 721,31	-167 36,08	-1 112 708,37
Palvelujen ostot	-2 870 491,00	0	-2 870 491,00	-244 391,62	-1 301 202,49	-1 569 288,51	45,33%	-204 063,35	-1 245 217,21	-2 524 722,29	-55 985,28	-2 870 491,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 310,00	0	-39 310,00	-9 986,82	-15 289,98	-24 020,12	38,90%	-6 660,60	-17 937,25	-43 221,83	2 647,37	-39 310,00
Avustukset	-2 043 000,00	0	-2 043 000,00	-164 362,48	-889 283,17	-1 154 716,83	43,48%	-271 675,81	-875 771,67	-2 107 938,13	-12 511,50	-2 043 000,00
Muut toimintakulut	-44 676,00	0	-44 676,00	-2 714,99	-23 642,00	-20 933,40	53,37%	-3 363,59	-22 159,74	-34 096,33	1 662,86	-44 676,00
Toimintakate	-4 796 685,37	0	-4 796 685,37	-470 598,11	-2 224 557,58	-2 572 127,79	46,38%	-539 685,29	-2 059 403,68	-4 139 425,14	-165 153,90	-4 801 685,37
Vuosikate	-4 796 685,37	0	-4 796 685,37	-470 598,11	-2 224 557,58	-2 572 127,79	46,38%	-539 685,29	-2 059 403,68	-4 139 425,14	-165 153,90	-4 801 685,37
Poistot ja arvonalentumiset	-26 975,00	0	-26 975,00	-1 821,91	-10 931,46	-16 043,54	40,52%	-1 692,32	-10 153,92	-20 312,02	-777,54	-26 975,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 975,00	0	-26 975,00	-1 821,91	-10 931,46	-16 043,54	40,52%	-1 692,32	-10 153,92	-20 312,02	-777,54	-26 975,00
Tilikauden tulos	-4 823 660,37	0	-4 823 660,37	-472 420,02	-2 235 489,04	-2 588 171,33	46,34%	-541 377,61	-2 069 557,60	-4 159 737,16	-165 931,44	-4 828 660,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 823 660,37	0	-4 823 660,37	-472 420,02	-2 235 489,04	-2 588 171,33	46,34%	-541 377,61	-2 069 557,60	-4 159 737,16	-165 931,44	-4 828 660,37

Kelalle maksettavat työmarkkinaetuuksien kuntaosuudet saattavat ylittää talousarvion heikosta työllisyystilanteesta johtuen. Tilanne on valtakunnallinen, eikä näin ollen koske ainoastaan Loviisaa.

Työllisyyden toimintaympäristö on epästabili: tulossa ja meneillään on lakimuutoksia, minkä lisäksi yhteinen työllisyysalue hakee vielä paikkaansa.

Lovluotsi on vetänyt nuoria paremmin kuin viime vuonna, senkin suhteen on vaikea ennakoida lakimuutoksia. Valtionavusteinen toiminta vaatii kuitenkin toimintarahaa, jotta avustuksen vaatimat tehtävät voidaan täyttää.

Elinkeino- ja elinvoimankehittämisen osalta tämän vuoden talousarvioon ei ole organisaatiomuutoksesta johtuen varattu juurikaan kehittämisvaroja. Talousarvio kattaa näin ollen oikeastaan vain perustoiminnan ja -palvelut. Suurimmat yksittäiset kustannuserät ovat Porvoon työllisyysalueen sopimusmaksu (1 420 000 eur), Kelan kuntaosuudet (1 750 000 eur), yritys-, sijoittumis- ja matkailupalvelut kehitysyhtiö Cursorista (600 000 eur) sekä joukkoliikenteen kustannukset (595 000 eur). Tuleville vuosille on tarve lisätä kehittämiseen käytettäviä varoja, jotta tulevan elinvoimanhjelman toimenpiteitä voidaan edistää ja vastuualueen kustannukset saadaan pitkällä aikavälillä tuottamaan kaupungille välillisesti ja välittömästi yritysten, työpaikkojen, asukkaiden ja matkailijoiden kautta.

Ennuste 2026

Uuden organisaation, kuukausien 1–6 toteumien perusteella sekä ottaen huomioon mitä loppuvuodelle on suunniteltu, koko vuoden ennuste näyttää etenevän alkuperäisen käyttösunnitelman mukaan. Elinkeinopalvelujen ja kehittämisen puolella muihin toimintakuluihin on tullut ennusteessa pieni lisäys, mutta tällä pienellä muutoksella on odotettavissa, että pysytään budjetissa.

Loviisassa 27.7.2026

Minna Kajaste, elinkeinojohtaja

5 Loviisan Vesiliikelaitos

Yleistä

Blybergin ja Edön osuuskuntien toiminta on siirtynyt Loviisan Vesiliikelaitokselle 1.1.2026 lähtien.

Jätevedenpuhdistamoiden toiminta

Vårdön jätevedenpuhdistamon tuloksia tarkastellaan vuosineljänneksittäin, paitsi kokonaistypen poistoa vuosikeskiarvona. Puhdistustulos täytti ympäristöluvassa annetut neljännesvuosiraja-arvovaatimukset lukuun ottamatta kiintoainetta. Vuosikeskiarvona tarkasteltavan kokonaistypen reduktio ei ollut raja-arvon täyttävällä tasolla. Annetut raja-arvovaatimukset eivät täyttyneet kiintoaineen osalta kahdella tarkkailukerralla. Vuoden aikana sallittu enimmäismäärä näytteitä, jotka eivät täytä raja-arvoja, on kolme. Jakson keskimääräinen virtaama oli 2 596 m³/d ja jakson huippuvirtaama oli 3 930 m³/d. Virtaama ei ylittänyt mitoitusvirtaama (4 800 m³/d).

Liljendalin puhdistamolta on otettu puolen vuoden aikana kaksi näytettä. Ensimmäisen tarkkailukerran puhdistustulos täytti ympäristöluvan mukaiset puolivuosiskeskiarvoina tarkasteltavat raja-arvot lukuun ottamatta kokonaisfosforin pitoisuutta ja poistumaa. Toisen tarkkailukerran puhdistustulos täytti ympäristöluvan mukaiset puolivuosiskeskiarvoina tarkasteltavat raja-arvot lukuun ottamatta BOD:n pitoisuutta.

Toteumaennuste

Toimintatuotot ovat toteutuneet alkuvuonna noin 50 %:sti talousarvioon verrattuna. Toimintatuotoissa on mukana Blybergin ja Edön osuuskuntien liittymisestä tulleet arvonmääritykset ja tältä osin olemme talousarviossa. Veden myyntituotot ovat toteutuneet noin 48 %, joten olemme hieman talousarviota jäljessä. On epätodennäköistä, että loppuvuoden veden myynti kasvaisi merkittävästi. Toisaalta alkuvuoden laskutukset ovat arviolaskutuksia ja todellinen tieto vedenkulutuksesta saadaan vasta syksyn lukemalaskun myötä.

Toimintakulutkaan eivät ole toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimintakulujen toteuma kesäkuun lopussa on noin 42 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty tämän hetken tilanne sekä laskennallinen ennuste vuoden 2026 tuloksesta. Nollatulokseen pääseminen edellyttää sitä, ettei mitään yllättäviä kustannuksia synny loppuvuoden aikana ja pystytään toimimaan taloudellisesti.

Tiliherä	Alkup. KS koko vuosi	KS Muutoks. MKS koko vuosi	Toteuma/kk	Toteuma_kum	Jäijellä MKS	Tot.-% MKS	Edellinen vuosi/kk	Edellinen vuosi_kum	TP_ed vuosi	Tot_kum_vs_ed vuosi_kum (C)	Ennuste koko vuosi
Toimintatuotot	4 382 700,00	0	4 382 700,00	2 201 839,42	2 201 839,42	50,24%	1 932 401,37	1 932 401,37	4 405 398,62	269 438,05	4 078 100,00
Myyntituotot	4 382 700,00	0	4 382 700,00	2 087 140,32	2 087 140,32	47,62%	1 928 691,79	1 928 691,79	4 176 600,74	158 448,53	4 078 100,00
Muut toimintatuotot				114 699,10	114 699,10	-114 699,10	3 709,58	228 797,88	110 989,52		
Toimintakulut	-3 214 593,41	0	-3 214 593,41	-1 342 049,64	-1 342 049,64	41,75%	-1 470 935,07	-1 470 935,07	-3 027 866,55	128 885,43	-3 018 266,00
Henkilöstökulut	-978 452,41	0	-978 452,41	-401 176,07	-401 176,07	41,00%	-375 962,22	-375 962,22	-803 483,10	-25 213,85	-978 456,00
Palvelujen ostot	-893 341,00	0	-893 341,00	-403 356,23	-403 356,23	45,15%	-453 757,93	-453 757,93	-1 007 004,69	50 401,70	-896 510,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 278 200,00	0	-1 278 200,00	-519 746,77	-519 746,77	40,66%	-627 241,92	-627 241,92	-1 173 093,56	107 495,15	-1 278 200,00
Muut toimintakulut	-64 600,00	0	-64 600,00	-17 770,57	-17 770,57	27,51%	-13 973,00	-13 973,00	-44 285,20	-3 797,57	-65 100,00
Toimintakate	1 168 106,59	0	1 168 106,59	859 789,78	859 789,78	73,61%	461 466,30	461 466,30	1 377 532,07	398 323,48	1 059 834,00
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	-80 888,00	0	-80 888,00	-25 303,95	-25 303,95	31,28%	-47 991,69	-47 991,69	-92 085,47	22 687,74	4 000,00
Muut rahoitustuotot	28 000,00	0	28 000,00	9 826,54	9 826,54	35,09%	15 400,38	15 400,38	27 730,25	-5 573,84	28 000,00
Korkokulut	-55 550,00	0	-55 550,00	-28 162,94	-28 162,94	50,70%	-37 016,01	-37 016,01	-68 237,57	8 853,07	
Muut rahoituskulut	-53 338,00	0	-53 338,00	-6 967,55	-6 967,55	13,06%	-26 376,06	-26 376,06	-51 578,15	19 408,51	-24 000,00
Vuosikate	1 087 218,59	0	1 087 218,59	834 485,83	834 485,83	76,75%	413 474,61	413 474,61	1 285 446,60	421 011,22	1 063 834,00
Poistot ja arvonalentumiset	-1 302 000,00	0	-1 302 000,00	-673 597,77	-673 597,77	51,74%	-734 112,56	-734 112,56	-1 379 238,04	60 514,79	-1 302 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 302 000,00	0	-1 302 000,00	-673 597,77	-673 597,77	51,74%	-643 122,20	-643 122,20	-1 288 247,68	-30 475,57	-1 302 000,00
Arvonalentumiset							-90 990,36	-90 990,36	-90 990,36	90 990,36	
Tilikauden tulos	-214 781,41	0	-214 781,41	160 888,06	160 888,06	-74,91%	-320 637,95	-320 637,95	-93 791,44	481 526,01	-238 166,00
Tilinpäätössiirrot + (-)	20 000,00	0	20 000,00						20 272,81		20 000,00
Poistoeron lisäys (vähenys)	20 000,00	0	20 000,00						20 272,81		20 000,00
Poistoeron vähenys	20 000,00	0	20 000,00						20 272,81		20 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-194 781,41	0	-194 781,41	160 888,06	160 888,06	-82,60%	-320 637,95	-320 637,95	-73 518,63	481 526,01	-218 166,00

Investointien toteutuminen

Investointien osalta on verkostosaneerausta toteutettu Läntisellä Harjutiellä ja työ valmistuu vuoden loppuun mennessä. Patukivenkujan vesihuollon rakentamisesta on ollut tarjouspyyntökilpailu, joka on alkanut 11.3. ja päättynyt 12.4. Tarjouspyyntökilpailun voitti J. Hällfors Konepalvelut Maskintjänster Oy Ab. Työn on tultava valmiiksi 30.11.2026 mennessä.

Automaation uusiminen on käynnistetty yhdessä Loviisanseudun Vesi Oy:n kanssa esiselvityksellä. Esiselvityksen jälkeen jatketaan suunnitteluun. Suunnittelua ei saada tehtyä valmiiksi vielä kuluvan vuoden aikana.

Tilanne 1–6/2026

HALLINTO	TA 2026	Toteuma 1–6/2026
Chiewitzinkatu 16	50 000	0

VESILAITOS	TA 2026	Toteuma 1–6/2026
Vanhoiden johtojen saneeraus	300 000	163 691
- Läntinen Harjutie		156 561
Tontti- ja teollisuusliittymät	700 000	52 063
Asuntoalueet	100 000	10 583
Isnäsin vedenottamon Mn-poisto	520 000	22 873
Vedenottamot	70 000	0
Automaation uusiminen	25 000	2 502

VIEMÄRILAITOS	TA 2026	Toteuma 1–6/2026
Vanhojen johtojen saneeraus - Läntinen Harjutie	150 000	886 886
Tontti- ja teollisuusliittymät	500 000	22 089
Gustav Strengellinkuja, viemärikaivot	90 000	0
Uudet liittymät ja alueet	100 000	10 583
Vårdön jätevedenpuhdistamo	200 000	0
Jätevedenpumppaamot	700 000	1 845
Automaation uusiminen	25 000	7 797